

L-Eżamijiet Annwali tal-Iskejjel 2022

ID-DISA' SENA	IR-RELIGJON	L-ISKEMA TAL-MARKI
----------------------	--------------------	---------------------------

- *Il-paġni murija huma meħudin mill-ktieb **Id-Dinja ta' go fija**.*
- *It-tweġibiet mogħtija hawn isfel huma gwida biex jgħinu lill-ġhalliema huma u jikkoreġu.*
- *Id-diskrezzjoni tal-ġhalliema għandha tkun ibbażata fuq il-ġudizzju professjonali tagħhom.*
- *Tweġibiet simili għandhom jiġu aċċettati, fejn hekk indikat.*

Mistoqsija	Tweġiba	Kummenti	Marki
Taqsima A	L-AWTENTIČITÀ		18-il marka
1	differenti		1
2	L-egoizmu		1
3	maskra		1
4	tal-Knisja		1
5	Ġonatan		1
6	Nikodemu		1
7	Ġakobb		1
8	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ġhalliema.</i> Eżempju: bħal teżor; dawk li jafu tassew int min int; dawk li jaċċettaw kif int u jagħtuk l-ispazju biex tikber.		2
9	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ġhalliema.</i> Eżempju: trid tissaffa biex issir mħabba vera, tpogġi l-interessi tal-oħrajn qabel tagħna; taf tistabar u tħenn, mhijiex għajjura.		2
10	(a) Il-Fariżej		1
	(b) <i>Fid-diskrezzjoni tal-ġhalliema</i> Il-Fariżej kienu grupp ta' nies, meqjusin li jharsu l-ligi ta' Alla minn barra biss, għal għajn in-nies, imma ma kienux awtentici xejn. Il-motivazzjoni tagħhom f'dak li jagħmlu kienet iktar kif ser jidhru milli li jkunu fil-verità ma' Alla u magħhom infushom. Minn barra kienu jidhru sbieħ imma minn ġewwa ma ssib xejn hlief mewt. Fil-lingwaġġ tagħna il-kelma 'fariżew' tfisser ipokrità.	.	2

	(c) <i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Eżempji: meta ngħidu li nhobbu u nirrispettaw lill-ġenituri/kustodji u xorta ma nobduhomx, nagħmlu ta' rasna; meta ngħidu li nirrispettaw l-ambjent imma xorta narmu barra, inhallu dwal mixgħul, nahlu l-ilma.		1
11	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Eżempji: taħseb sew qabel xi kliem, ritratti, stampi, emoji etc ha tuża qabel ma tikteb xi kumment; fil-kummenti li niktbu nkunu pożittivi u ta' eżempju, taħseb sew qabel ma "tixxerja" jew tagħmel "like" lil xi stampi, kummenti ta' haddiehor.		3
Taqsim B	BNIEDEM SHIH		17-il marka
1	tajjeb		1
2	Ġenesi		1
3	holqien		1
4	qaddej		1
5	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Il-kelma virtù hi traduzzjoni tal-Grieg "arete" li tfisser "eċċellenza morali". Fil-Katekiżmu tal-Knisja Kattolika naqraw li l-virtù hi bħal drawwa li tagħmel it-tajjeb."Tippermetti lill-persuna umana li tagħmel mhux biss ghemil tajjeb, imma ukoll li tagħti dak li hu l-aħjar fiha nnifisha. Persuna mzejna bil-virtù, bil-forzi kollha tagħha tar-ruħ u tal-ġisem, tingibed lejn dak li hu tajjeb, tfittxu u tagħzlu b'ghemil, bil-fatti." (KKK1903)		2
6	Tnejn minn dawn: L-GĦAQAL; IL-ĠUSTIZZJA; IL-QAWWA; IL-QIES		1+1
7	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> - Eżempji: fl-aħhar ċena Ġesù neħħa l-mantar minn fuqu, libes fardal u hasel saqajn l-appostli; sar bniedem u miet bla htija fuq is-salib; fit-tieg ta' Kana narawh jobdi lil ommu Marija; fuq is-salib jobdi r-rieda tal-Missier u jaħfer lil minn kien qed joqtlu. Ġesù jhobb lil bniedem, kien jitkellem ma' kulhadd u jilqa' lil kullhadd; foqra, morda, prostituta, tfal, nisa midimbin		1+1

8	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Bniedem umli qatt ma jitkabbar bih innifsu; bniedem umli jkun kapaçi jagħraf u jirrispetta d-dinjità tal-oħrajn.	<i>Aċċetta risposti f'dan is-sens</i>	2
9 a+b	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Eżempju: Preġudizzju bbażat fuq twemmin reliġjuż, razza, orjentazzjoni sesswali, kulur, opinjoni politika u kultura.		1+1
10	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Skond il-mexxejja tal-poplu Lhudi u skond il-Liġi ta' Mosé, il-mara midinba/adultera kien haqqha l-mewt. Kienet diġà iġġudikata għal mewt qabel ma nġatat smieġh xieraq u ċ-ċans li tibdel hajjitha. Ġesù, bil-kontra tal-Lhud haresh lejn dik il-mara b'harsa ta' hniena, u qalilha li ma kienx qed jikkundannaha, biex tibdel hajjitha u ma tidnibx iżjed. Dan juri li Ġesù ma jimxix bil-preġudizzju, jhobb lil kulhadd u lest li jagħtina ċans ieħor.	<i>Aċċetta risposti f'dan is-sens.</i>	3
Taqsim C	RELAZZJONIJIET		17-il marka
1	kuxenzja		1
2	familja		1
3	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> haġa waħda u ġisem wiehed; ha jidhlu f'rabta li ma tinhalx hlief bil-mewt.		2
4	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> jfakkarna fid-diversità li nsibu fis-soċjetà b'mod partikolari dik tal-orjentazzjoni .		2
5	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> nistgħu nkunu mezz ta' għaqda; nġibu l-ferħ u l-paċi fil-hajja tal-oħrajn, nkunu ta' għajnuna għall-oħrajn u għall-komunità fejn nġixu.		2
6	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> a. Taqra, tistudja, tirrifletti, b. Titlob, quddies, qari tal-iskrittura, laqgħat ta' formazzjoni, xogħol volontarju.		1+1
7	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Għalkemm l-apparenza hija mportanti relazzjoni tinbena fuq fiduċja reċiproka u fuq l-apprezzament tal-persuna l-oħra b'mod shiħ kif inhi. Iktar ma relazzjoni		2

	tinzel fil-fond, iktar nkunu kapaċi nmorru lil hinn mill-apparenza għax inkunu qed napprezzaw lill-persuna kif inhi bħala persuna minn gewwa u minn barra.		
8	<i>Fid-diskrezzjoni tal-għalliema.</i> Il-pornografija, tirriduċi l-ġisem tal-bniedem bħala oġġett materjali ta' konsum u tnežżgħu minn kull dinjità li jisthoqqlu.		2
9	<i>Fid-diskrezzjoni tal-għalliema.</i> Permezz tal-għemil tagħna irridu nkunu mezz ta' għaqda, ngibu l-paċi, tama, ferħ, kuragg għall-oħrajn. Nippruvaw inkunu d-dawl fid-dlam għall-oħrajn.		3
Taqsim D	X'JAGHMILNI NISRANI?		20 marka
1	relazzjoni		1
2	Vatikan		1
3	tagħlim		1
4	verità		1
5	<i>Fid-diskrezzjoni tal-għalliema.</i> tmienja; huma bħal programm u linji gwida ta' hajja li kull Nisrani u dixxiplu ta' Ġesù għandu jfassal hajtu fuqhom; attitudnijiet u virtujiet li tkellem dwarhom Ġesù fid-diskors tal-Muntanja; huma t-twegiba ta' Alla għal dawk it-tentazzjonijiet, ix-xewqat jew ġibdiet li f'hajjitna jbeghduna milli nkunu awtentici u jtellfunna milli nfittxu l-ferħ ta' veru.		2
6	tagħhom hija s-Saltna tas-Smewwiet		2
7	<i>Fid-diskrezzjoni tal-għalliema.</i> dawk il-persuni li taw xhieda tat-twemmin tagħhom fit-tagħlim billi taw hajjithom.		2
8	<i>Fid-diskrezzjoni tal-għalliema.</i> Il-qaddisin huma mudelli għalina l-Insara, li permezz tal-hajja li kienu jgħixu jagħtuna eżempju konkret xi tfisser tkun Nisrani fil-prattika quddiem id-diffikultajiet u l-problemi li tippreżenta l-hajja.		2
9	<i>Fid-diskrezzjoni tal-għalliema.</i> Abraham, Mosé, Ġozwé, David, profeti...		1+1

10	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Ġesù kien mexxej differenti mhux għax kien jikkmanda u kellu l-poter. Kien tajjeb għaliex kien jilqa' lil kulhadd, kien iħobb lil kulhadd u kien lest li bħal ragħaj jagħti ħajtu għall-merħla tiegħu.		2
11 a	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i>	<i>Ara pg 54-55</i>	2
11 b	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i>		2
Taqsim E	IT-TAJJEB vs IL-HAŻIN		15-il marka
1	iħobb		1
2	mara		1
3	responsabilità		1
4	holqien		1
5 a+b	a. It-tieni rakkont b. L-ewwel rakkont	Aċċetta : a. Ir-rakkont ta' Adam u Eva	1+1
6	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Il-bniedem għalkemm liberu għandu r-raġuni u r-responsabilità. Fl-għażliet li jagħmel u fid-deċiżjonijiet li jieħu, il-bniedem irid iqis dak li se jagħmel u x'konsegwenzi jista' jkun hemm għalih innifsu u għall-oħrajn. Barra minn hekk, il-bniedem irid ukoll jara u jqis kif id-deċiżjonijiet li jieħu jistgħu jeffettwaw ir-relazzjoni tiegħu ma' Alla. Il-bniedem ma jistax jiddeċiedi skont l-aptit tal-mument, għax dan mhux għaqal.		2
7 a+b	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Eżempju: iġib diżordni, ġlied, gwerrer, faqar, mard, firda bejn il-bniedem u Alla; firda bejn il-bnedmin; firda bejn il-bniedem u l-ambjent; firda fil-bniedem innifsu.		1+1
8 a	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Alla ħalaq il-bniedem biex jgħix f'serenità mal-bqija tal-ħolqien, turina l-fiduċja li Alla għandu fil-bniedem bħala l-ghola holqien tiegħu. Alla		2
8 b	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i>		3

Taqsim F	PARTI MINN DINJA AKBAR MINNI		13-il marka
1	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> il-migja ta' San Pawl fis-sena 60WK.		2
2	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Għal dawk li jemmnu li Ġesù n-Nazzarenu li hu l-Iben t'Alla, minkejja d-differenzi li jista' jkollhom fil-mod kif jifhmu xi aspetti tal-fidi jew kif jiċcelebraw din il-fidi.		2
3	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> L-insara u knejjes ta' denominazzjoni differenti u għall-djalogu ikbar mar-religjonijiet il-kbar mxerrda mad-dinja.		2
4	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Eżempju: (a) Fl-1986 il-Papa Ġwanni Pawlu 2 sejjah laqgħa f'Assisi bejn il-kapijiet tar-religjonijiet kollha tad-dinja biex jitolbu għall-paċi. (b) Il-Papa Ġwanni Pawlu 2 sar l-ewwel Papa li żar sinagoga u sejjah lill-istess Lhud bħala "ħutna l-kbar." (c) Fl-2011, il-Papa Benedittu XVI sejjah ukoll laqgħa ta' talb simili, fejn ukoll kienu mistiedna nies ateji. (d) Fid-diskorsi tiegħu l-Papa Frangisku, speċjalment fl-Enciklika tiegħu "Fratelli Tutti" u fil-laqgħat tiegħu ma kapijiet ta' twemmin differenti jenfażizza l-importanza tad-djalogu inter-religjuż.		1
5 a	Komunitajiet bħal ta' Taizé jew il-Komunità ta' Bose fl-Itajla.		1
5 b	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i> Dawn il-komunitajiet joffru spazji u opportunitajiet lil żgħażaġh u pellegrini ta' kull eta' u ta' twemmin differenti jagħmlu esperjenza spiritwali u esperjenza ta' talb.		2
5 c	<i>Fid-diskrezzjoni tal-ghalliema.</i>		3